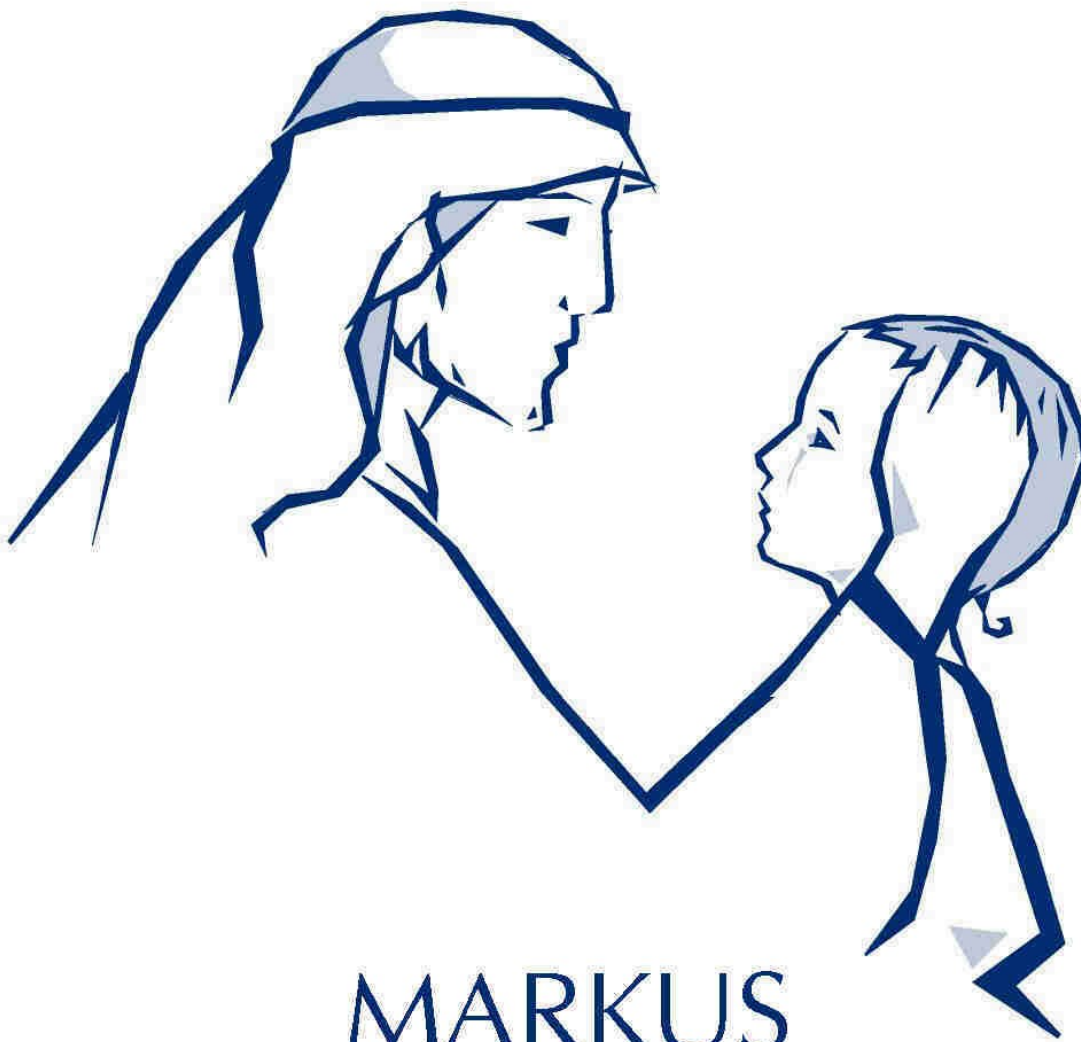

Kysymyksiä ilosanomapiireille

Mailis Janatuinen

MARKUS

Ilosanoma Markuksen mukaan

Huom: Helpoimmat kysymyssarjat on merkitty yhdellä asteriksilla *, melko helpot kahdella ** ja vähän vaikeammat kolmella ***.

1.	ILOSANOMA LÄHTEE LIIKKEELLE	Mark. 1:1-11	***
2.	TERVE SIELU TERVEESSÄ RUUMIISSA	Mark. 2:1-12	*
3.	JEESEKSELLE VIRITETTY ANSA	Mark. 3:1-6	**
4.	MYRSKYN KESKELLÄ	Mark. 4:35-41	**
5.	TOIVOTON TAPAUS	Mark. 5:1-20	**
6.	KUN PAHIN VAIHTOEHTO TAPAHTUU	Mark. 5:21-24 ja 35-43	**
7.	NAISEUTENSA MENETTÄNYT NAINEN	Mark. 5:25-34	*
8.	PÄÄ LAUTASELLA	Mark. 6:16-29	**
9.	25000 LEIPÄÄ JA 10000 KALAA	Mark. 6:30-44	**
10.	EFFATA - AUKENE!	Mark. 7:31-37	**
11.	SOKEA ILMAN OMAA TAHTOA	Mark. 8:22-26	**
12.	PELASTETTU JA KADOTETTU ELÄMÄ	Mark. 8:34-38	***
13.	VAIN PUOLIKSI USKOVAINEN	Mark. 9:14-29	*
14.	VIETTELIJÄN KOHTALO	Mark. 9:42-50	***
15.	JEEBUS JA LAPSET	Mark. 10:13-16	**
16.	AARRE MAAN PÄÄLLÄ	Mark. 10:17-27	*
17.	TAISTELU MINISTERINSALKUISTA	Mark. 10:32-45	**
18.	SOKEAN KERJÄLÄISEN USKONTUNNUSTUS	Mark. 10:46-52	*
19.	KIROTTU VIKUNAPUU	Mark. 11:12-14 ja 20-25	***
20.	RUUMIILLISEN YLÖSNOUSEMUKSEN KIELTÄJÄT	Mark. 12:18-27	***
21.	JEESEKSEN PALUU	Mark. 13:14-32	***
22.	RAKKAUS EI KOSKAAN KATOA	Mark. 14:1-9	**
23.	FARSSI NIMELTÄ JEESEKSEN OIKEUDENKÄYNTI	Mark. 15:1-15	**
24.	USKOMATON YLÖSNOUSEMUS	Mark. 16:1-14	**

1. ILOSANOMA LÄHTEE LIIKKEELLE Mark. 1:1-11

Aluksi: Johannes Kastaja pukeutui samalla tavalla kuin Vanhan testamentin profeetta Elias (jae 6, vrt. 2. Kun. 1:8). Heinäsirkat ja hunaja olivat tavallista ravintoa autiomaassa. Kenkien riisuminen toisen ihmisen jaloista oli halvimmman orjan työtä. **Huomio!** Suluissa olevat kysymykset kysytään vasta sitten, jollei niitä edeltävään kysymykseen ole saatu vastausta.

1. • Millaisia asioita luulette ihmisen oppivan, jos hän asuu koko nuoruutensa yksin erämaassa? (Kuvitelkaa, millaista oli Johanneksen arkipäivä erämaassa.)
 - Johannes oli tässä vaiheessa noin 30-vuotias. Miksi hän ei tavoitellut niitä asioita, joita tuon ikäiset miehet yleensä tavoittelevat?
 - Miksi Johannes ei toiminut pääkaupungissa Jerusalemissa?
 - Mikä oli Johanneksen kansansuosion salaisuus?
2. • Miettikää eri syitä, miksi ihmiset tahtoivat tulla kastetuksi Johanneksen kasteella (4-5)?
 - Miksi ihmisten piti tunnustaa julkisesti syntinsä, ennen kuin Johannes suostui heidät kastamaan (5)?
 - Luuletko, että itse olisit mennyt kastettavaksi, jos ehtona olisi ollut julkinen synnintunnustus?
 - Millä tavalla Johanneksen toiminta valmisti tietä Jeesukselle (2-4)? (Miksi Johanneksen toiminta oli välttämätöntä, ennen kuin Jeesus aloitti julkisen toimintansa?)
3. • Miten me voisimme valmistaa tien sydämeemme Jeesuksen saapumista varten (3)?
 - Miten voisin toimia tien tekijänä toisten ihmisten (esim. perheenjäsenteni) elämässä?
4. • Miksi Johannes ei ylpistynyt kansansuosioista?
 - Miksi Johannes ei katsonut olevansa arvokas edes sitomaan tulevan Messiaan kengännauhoja?
5. • Mikä ero on Johanneksen kasteella ja Jeesuksen kasteella (eli kristillisellä kasteella)? (Mitä tarkoittaa se, että Jeesus kastaa seuraajansa Pyhällä Hengellä, jae 8?)
 - Mistä syystä kastamatonta ihmistä ei tekstimme mukaan voida pitää kristittynä?
6. • Miksi Jeesus tahtoi tulla kastetuksi parannuksen kasteella, vaikka hänen ei tarvinnut tehdä mistään synnistä parannusta?
7. • Missä muodossa kolmiyhteinen Jumala oli paikalla Jeesuksen kasteen hetkellä?
 - Miksi Isä Jumala tahtoi sanoa rakkaudentunnustuksen Pojalleen suoraan taivaasta juuri hänen kasteensa hetkellä (11)?
8. • Kun Isä Jumala katsoo sinua taivaasta tällä hetkellä, luuletko että hän voi sanoa sinusta jakeen 11 sanat? Miksi voi, miksi ei voi?

Ilosanoma: Jakeen 11 sanat muistuttavat niitä sanoja, jotka Jumala sanoi Abrahamille: "Ota mukaasi ainoa poikasi Isak, jota rakastat... ja uhraa hänet polttouhriksi vuorella..." (1. Moos. 22:2). Jeesuksen kaste oli hänen ensimmäinen askelensa ristin tiellä.

2. TERVE SIELU TERVEESSÄ RUUMIISSA Mark. 2:1-12

Aluksi: Talot olivat tuohon aikaan tasakattoisia, kalkkikivestä ja tiilestä rakennettuja. Ne olivat ilmeisesti helpommin purettavia kuin suomalaiset vastineensa. Katolle mentiin ulkokautta portaita pitkin. Ihminen halvaantuu yleensä keski-iässä tai sitä vanhempana aivoverenvuodon seurauksena. Ihmisen Poika tarkoittaa Jeesusta itseään.

- Kuvitelkaa halvaantuneen miehen jokapäiväistä elämää, mitä vaivoja ja hankaluuksia siihen sisältyi? (Millaista huolenpitoa mies tarvitsi? Miten hänen ihmissuhteensa muuttuivat, kun hän sairastui? Mitä tulevaisuuden suunnitelmia tai unelmia hänelle ehkä oli? Mikä oli hänen elämänsä tarkoitus?)
 - Kuvitelkaa sen perheenjäsenen elämä, joka joutui hoitamaan tätä miestä?
- Jakeesta 5 käy ilmi, että mies oli tehnyt syntiä. Mihin synteihin ihminen voi langeta liikuntakyvyttömänäkin?
 - Keskustelkaa aiheesta: tekeekö sairaus meistä parempia vai pahempia ihmisiä?
- Keitä kantajat olivat - mieltikää eri vaihtoehtoja?
 - Mikä sai kantajat niin päättäväisiksi kuin jakeissa 3-4 kerrotaan?
 - Mieltikää vaihe vaiheelta kotiportilta alkaen, mitä ystävät joutuivat tekemään saadakseen halvaantuneen lasketuksi Jeesuksen eteen. (Mikä oli vaikeaa, mikä helppoa?)
- Kantajat olivat tuoneet ystävänsä Jeesuksen parannettavaksi. Miksi Jeesus antoi hänelle ensin synninpäästön (5)? (Miksi Jeesus toimi nimenomaan tässä järjestyksessä?)
 - Mitä synninpäästö merkitsi halvaantuneelle miehelle?
- Kuvittele, että sinä toisit Jeesuksen eteen vaikeinta ongelmaasi, ja hän vastaisikin sinulle sanomalla: "Poikani/tyttäreni, sinun syntisi annetaan anteeksi." Tulisitko iloiseksi vai surulliseksi?
 - Jos voisit valita, kumman valitsisit: hyvän omantunnon, mutta ongelmasi yhä ratkaisematta, vai ongelman ratkaisun, mutta synnit yhä omallatunnollasi?
 - Miten halvaantuneen asenne hänen sairauteensa muuttui, kun sydän oli kevyt anteeksiantamuksen tähden?
- Kenen uskosta Jeesus puhuu jakeen 5 alussa - katsokaa lauserakennetta.
 - Millä hetkellä halvaantunut mies itse tuli uskoon?
- Vastatkaa siihen kysymykseen, jonka Jeesus esittää jakeessa yhdeksän. (Mitä Jeesukselle maksoi, että hän paransi miehen sairauden? Mitä Jeesukselle maksoi, että hän antoi miehelle hänen syntinsä anteeksi?)
- Tämä teksti puhuu paitsi uskosta, myös epäuskosta. Miksi lainopettajat eivät tahtoneet uskoa, että Jeesus voi antaa ihmisille anteeksi heidän syntinsä?
- Miten me voisimme "kantaa" Jeesuksen eteen ne ystävämme, jotka eivät voi tai tahdo tulla omin jaloin hänen luokseen? (Missä he voisivat kohdata hänet?)
- Jeesus on johdattanut sinut tähän raamattupiiriin ennen kaikkea siksi, että voisi sanoa sinulle: "Poikani/tyttäreni, sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi." Mitä nämä sanat sinulle juuri tässä elämäntilanteessa merkitsevät?

3. JEESUKSELLE VIRITETTY ANSA Mark. 3:1-6

Aluksi: Jeesuksen ensimmäinen sapattiriita fariseusten kanssa on kuvattu jo 2:23-28. Tämä on järjestyksessä toinen. Fariseuksille sapatin pikkutarkka noudattaminen merkitsi sekä Messiaan tulon että yksilön pelastumisen ehtoa.

1. ● Miten kuivettunut käsi vaikutti miehen elämään? (Työhön, taloudelliseen tilanteeseen, perhesuhteisiin, Jumala-suhteeseen? Mitä työtä tuon ajan yhteiskunnassa voi tehdä yhdellä kädellä?)
 - Jakeesta 5 huomaamme, että käsi oli ollut joskus terve. Mitä luulette miehen kokeneen sen jälkeen, kun hänen kätensä kuivettui, mahdollisesti jonkin onnettomuuden seurauksena?
 - Millaisen vaikutelman tämä teksti antaa miehen luonteesta?
2. ● Millainen ilmapiiri synagogassa tuona sapattina vallitsi?
 - Tekstistä huomaamme, ettei mies tullut synagogaan parannettavaksi. Mitä varten hän sitten tuli?
 - Miksi mies ei pyytänyt apua Jeesukselta?
 - Vertaa sairaan miehen ja fariseusten motiiveja heidän tullessaan tuona sapattina synagogaan.
3. ● Miksi fariseukset eivät syyttäneet Jeesusta sanomalla suoraan, mikä vika hänessä heidän mielestään oli?
 - Mitä fariseukset kätensä menettäneestä miehestä ajattelivat?
4. ● Miksi Jeesus käski miehen astua esiin eikä parantanut häntä takapenkkiin?
 - Luuletteko, että mies olisi tullut seurakunnan eteen kenen käskystä hyvänsä?
5. ● Jakeessa neljä Jeesus osoittaa taitavasti sekä omat aikeensa että fariseusten aikeet. Mitä Jeesus tarkoittaa käyttäessään niin vahvaa ilmausta kuin "pelastaa ja tappaa"? (Miten fariseusten suhtautuminen olisi voinut tappaa tämän miehen? Miten Jeesuksen käytös pelasti hänet?)
6. ● Jeesuksen vihasta puhutaan evankeliumeissa vain harvoin. Miksi Jeesus oli tässä tilanteessa sekä vihainen että murheellinen (5)?
7. ● Mitä mies uskoi Jeesuksesta antaessaan kuivettuneen kätensä lihaksille toimintakäskyn?
 - Mitä vastaavaa uskon askelta Jeesus odottaa sinulta tänä päivänä?
8. ● Mikä Jeesuksen sanoissa ja käytöksessä suututti fariseukset niin, että he alkoivat suunnitella hänen murhaamistaan?
 - Vastaa tämän tapauksen pohjalta: Mikä fariseusten uskossa Jumalaan oli vikana?
9. ● Miksi tämän miehen parantaminen oli Jeesukselle niin tärkeää, että hän vaaransi sen tähden oman henkensä (4)?
 - Miksi Jeesus tapettiin, vaikka hän, jakeen 4 sanoja lainataksemme, vain auttoi ja pelasti ihmisiä?

Ilosanoma: Sapatti merkitsi Jeesukselle ja fariseuksille aivan eri asiaa. Fariseuksille se oli lakia, joka ihmisen piti täyttää pelastuakseen. Jeesukselle se taas oli evankeliumin ennakkokuva - merkki siitä, että Jumala antaa omalle kansalleen levon heidän teoistaan syntien anteeksiantamuksen kautta (Hepr. 4:9-10).

4. MYRSKYN KESKELLÄ Mark. 4:35-41

Aluksi: Opetuslasten joukossa oli neljä ammattikalastajaa, jotka tunsivat järven kuin omat taskunsa.

- Genesaretin järvi on kooltaan 20 x 12 km. Kuinka kauan suunnilleen menee sellaisen järven yli purjehtimiseen?
 - Mitä sinä ajattelisit, jos joku pyytäisi sinua ylittämään tuon kokoisen järven yötä vasten?
 - Miksi opetuslapset eivät vastustaneet sanallakaan, kun Jeesus käski heidän ylittää järven tuohon aikaan päivästä (35)?
- Millainen on ihminen, joka voi nukkua veneessä keskellä raivoavaa myrskyäkin? (Mitä myrskyssä nukkuminen osoittaa ihmisen Jumala-suhteesta ja hänen suhteestaan omaan kuolemaansa?)
- Missä järjestyksessä luulette opetuslasten toimineen myrskyn puhjettua pitääkseen veneensä pinnalla?
 - Miksi opetuslapset eivät voineet uskoa tässä tilanteessa Jumalan voimaan?
- Millaisessa tilanteessa sinusta on tuntunut siltä, että Jeesus vain nukkuu eikä välitä siitä, miten sinulle ja rakkaillesi käy (38)?
 - Jae 38 sisältää oikeastaan rukouksen. Mitä tämä jae opettaa meille rukouksesta?
- Miksi opetuslapset hämmästyivät saadessaan tarvitsemansa avun?
 - Mieti, missä suhteessa itse olit samanlainen/erilainen kuin opetuslapset, kun vaikea kriisi sinua viimeksi kohtasi?
- Millaista apua meidän pitäisi Jeesukselta odottaa omien kriisiemme keskellä?
- Onko sinun vaikea vai helppo uskoa, että tuuli ja vesi todella tottelivat Jeesuksen käskyä (39)?
Perustele vastauksesi.
 - Jeesus seisoo tänään sinun myrskysi keskellä ja sanoo: "Vaikene, ole hiljaa!" Mitä nämä sanat sinulle merkitsevät nykyisessä elämäntilanteessasi?
- Miltä opetuslapsista tuntui kuulla jakeen 40 sanat Jeesuksen suusta?
 - Miten reagoisit, jos Jeesus sanoisi tänään sinullekin jakeen 40 sanat?
- Miten opetuslasten kaksi pelkoa eroavat toisistaan: kuoleman pelko ja suuri pelko Jeesusta kohtaan (40-41)?
- Miksi Jeesus auttaa niitäkin, joilta puuttuu uskoa?
 - Miten opetuslasten usko muuttui tämän tapauksen kautta?
 - Miten toivoisit oman uskosi muuttuvan nykyisen kriisisi kautta?

Ilosanoma: Opetuslapset pelastuivat hukkumiskuolemalta, mutta Jeesus ei. Ristiinnaulitseminen merkitsi tukehtumiskuolemaa aivan kuten hukkuminenkin. Vetäjä lukee Ps. 69:2-3 ja 15-16. Tämä psalmi kuvaa Jeesuksen kärsimystä ristillä. Tällainen hinta Jeesuksen piti maksaa siitä, että hän voi pelastaa meidät tulisesta järvestä (Ilm. 20:14).

5. TOIVOTON TAPAUS Mark. 5:1-20

Aluksi: Tekstimme mies oli ilmeisesti pakana, koska hän asui Genesaretin järven itärannalla. Pakanat kasvattivat sikoja ja söivät niiden lihaa, juutalaisille sika taas oli saastainen eläin. Saastaiset henget menevät ihmiseen usein epäjumalanpalveluksen kautta. Legioona tarkoitti 6000 roomalaisen sotilaan yksikköä.

1. ● Saastaisen hengen valtaan joutuneella miehellä oli omaisia (19). Mitä miehen omaiset olivat yrittäneet tehdä hänen pelastamiseksi?
 - Mikä oli ehkä miehen vaimolle, lapsille ja vanhemmille pahinta tässä tilanteessa (3-5)?
 - Millaiset ihmiset meidän aikanamme tuntuvat yhtä "toivottomilta tapauksilta" kuin tämä mies?
2. ● Mitkä jakeissa 3-7 kuvatuista asioista mies teki omasta halustaan, mitä taas pahat henget panivat hänet tekemään?
 - Mitä mies oikein tahtoi Jeesuksesta (6-7)? (Mikä ristiriita sisältyy miehen käytökseen?)
3. ● Mitä mies tiesi edeltäkäsikin Jeesuksesta ja mistä hän oli tietonsa saanut (7)?
4. ● Mikä voisi olla syynä siihen, että johonkuhun ihmiseen menee jopa 6000 pahaa henkeä (9)?
 - Mitä Jeesuksen ja henkien välinen keskustelu meille opettaa henkimaailman voimasuhteista (8-13)?
 - Miksi Jeesus antoi hengille luvan tehdä, kuten ne pyysivät?
 - Ehkä meidän joukossamme on joku, joka pelkää henkiä, kummituksia tai pimeää. Minkä lohdutuksen tämä teksti voi antaa sellaiselle ihmiselle?
5. ● Miksi gerasalaiset eivät iloinneet, että heidän naapurinsa oli tullut terveeksi (14-17)?
 - Paljonko 2000 sikaa maksaisi nykyrahassa
 - Miten sinä suhtautuisit Jeesukseen, jos hän tuhoaisi omaisuutesi pelastaakseen yhden ihmisen?
6. ● Miten moni asia muuttui miehen elämässä?
 - Mitä luulette miehen ajatelleen jälkeinpäin niistä epätoivon vuosista, jotka hän asui haudoissa? (Miten Jeesus muutti tämän miehen elämän miinus-merkin isoksi plussaksi?)
7. ● Miksi Jeesus ei tahtonut miehen lähtevän seuraansa (18-19)?
 - Miksi Jeesus käski tätä pakanaa levittämään tietoa tapahtuneesta, vaikka kielsikin yleensä juutalaisia vaikenemaan kokemistaan ihmeistä?
8. ● Jeesus sanoo tänään jakeen 19 sanat meille kaikille. Mitä ne sinulle omassa elämäntilanteessasi merkitsevät? (Mieti, mitä Jumalan suuria tekoja Jeesus tahtoisu sinun omaisillesi kertovan?)
 - Miten sinun tämän tekstin mukaan pitäisi suhtautua siihen ihmiseen, jota pidät toivottomansa tapauksena?
9. ● Tämän ottelun Saatanan kanssa Jeesus voitti pistein 10-0. Miksi hän sitten hävisi tälle Golgatalla?

Ilosanoma: Vetäjä lukee Jes. 52:14 ja 53:3. Jeesus muistutti hyvin paljon gerasalaista miestä ristillä riippuessaan. Sillä hetkellä legioona pahoja henkiä sai luvan hyökätä hänen kimppuunsa kiduttamaan häntä. Näin tapahtui, koska hän sillä hetkellä oli vastuussa meidän synneistämme Jumalan edessä.

6. KUN PAHIN VAIHTOEHTO TAPAHTUU Mark. 5:21-24 ja 35-43

Aluksi: Synagogan esimiehen virkaan valittiin joku yleistä kunnioitusta nauttiva kaupunkilainen. Kaikki muut UT:ssä esiintyvät synagogan esimiehet paitsi Jairos suhtautuivat Jeesukseen vihamielisesti. Jairoksella oli vain tämä yksi lapsi (Luuk. 8:42).

1. • Kuvitelkaa, millaista vanhempien elämä oli ollut kauan kaivatun lapsen syntymän jälkeen?
2. • Mitä puolisoiden välillä saattaa tapahtua, kun lapsi sairastuu - miettikää eri vaihtoehtoja?
 - Mitä Jairoksen Jumala-suhteessa ehkä tapahtui lapsen sairastuttua?
3. • Miksi Jairos suostui hakemaan apua Jeesukselta, vaikka tämä ei ollut suosiossa niissä piireissä, joissa hän liikkui?
 - Mitä pyynnön esittämistapa kertoo meille Jairoksesta (22-23)?
4. • Mitä isän sydämessä tapahtui jakeen 35 kohdalla?
 - Millaisessa tilanteessa sinusta on tuntunut, että Jeesusta on enää turha vaivata?
5. • Miksi Jeesus kielsi Jairosta pelkäämästä, vaikka hänelle oli tapahtunut pahin mahdollinen vaihtoehto (36)?
 - Mitä sinä pelkääät eniten maailmassa? (Voit vastata hiljaa sydämessäsi.)
 - Entä jos Jeesus kieltäisi sinua pelkäämästä silloin, kun sinulle olisi tapahtunut eniten pelkäämäsi asia - miten reagoisit?
6. • Jeesus sanoo sinullekin tänään: "Älä pelkää, vaan usko!" Mitä nämä sanat tarkoittavat sinun tilanteessasi?
 - Mihin Jairoksen olisi pitänyt uskoa vielä tytön kuoltuakin?
 - Mitä Jairos olisi tehnyt, jos hänellä ei olisi ollut ollenkaan uskoa Jeesukseen?
7. • Jairoksen vaimo oli joutunut näkemään lapsensa kuoleman sillä välin, kun mies oli poissa. Mikä oli ehkä hänen sielutilansa silloin, kun Jeesus ja hänen miehensä tulivat surutaloon?
 - Jairoksen kodissa vallitsi jo hautajaistunnelma. Mitä Jeesus tahtoi sanoa hautajaisvieraille jakeen 39 kautta?
8. • Lue tarkkaan, miten Jeesus herätti tytön henkiin (41-43). Mitkä seikat kiinnostavat erityisesti huomiotasi tässä kuvauksessa?
9. • Miksi Jeesus kielsi ankarasti kertomasta tästä ihmeestä muille, vaikka se olisi ollut hänelle itselleen hyvää mainosta?
10. • Miettikää tätä ihmettä tytön itsensä kannalta - mitä se vaikutti häneen ja hänen tulevaisuuteensa?
 - Miten vanhempien elämä muuttui tämän tapauksen jälkeen?
 - Mitä luulette Jairoksen perheen ajatelleen, kun he myöhemmin kuulivat huhuja Jeesuksen omasta kuolemasta ja ylösnousemuksesta?

Ilosanoma: "Älä pelkää, vaan usko!" tarkoittaa Jeesuksen kielenkäytössä: "Jätä tämä asia minun käsiini. Minä kyllä pystyn sen hoitamaan." Jeesus itse pelkäsi vain yhtä asiaa, nimittäin eroa Isästään. Sitä hän pelkäsi niin paljon, että hikoili verta Getsemanessa. Sillä tavalla Jeesus osoitti, että ero Jumalasta (eli helvetti) on ainoa asia, jota ihmisen kannattaa pelätä. Kaiken muun pelottavan Herra voi ja tahtoo muuttaa siunaukseksi niiden elämässä, jotka uskovat häneen.

7. NAISEUTENSA MENETTÄNYT NAINEN Mark. 5:25-34

Aluksi: Mooseksen lain mukaan verenvuodon kestäessä nainen on kultillisesti saastainen. Kukaan ei saa koskea häneen eikä edes esineeseen, jota hän on ensin koskettanut. Temppeleihin ei kuukautistilassa olevan naisen ole lupa mennä (3. Moos. 15).

- Jos tekstimme nainen oli noin 30-40-vuotias, hän oli menettänyt terveystensä verrattain nuorena. Mitä seurauksia tästä sairaudesta tuli hänen elämäänsä, jos hän oli naimisissa? Entä jollei hän ollut naimisissa?
 - Mitä seurauksia jatkuvasta verenhukasta on ruumiinkunnolle?
 - Mitä tuollainen sairaus vaikuttaa naisen omanarvontuntoon?
- Mitä tämä nainen oli ehkä Jumalasta ajatellut sairastuttuaan nuorella iällä tällaiseen tautiin?
 - Miten naisen Jumala-suhde oli mahdollisesti muuttunut pitkien sairauden vuosien aikana?
- Jakeesta 26 käy ilmi, että naisella oli ollut omaisuutta. Miettikää eri vaihtoehtoja, mistä hän oli rahansa saanut ja mihin käyttöön rahat oli alun perin tarkoitettu?
- Voimme arvata, että tuon ajan "gynekologien" ammattitaito ei ollut kovin korkeata luokkaa. Miksi luulette parantumisen olleen tälle naiselle niin tärkeää, että hän suostui yhä uudestaan heidän puoskarointiinsa ja jopa käytti siihen kaikki rahansa (26)?
 - Mitä nainen ehkä tässä vaiheessa ajatteli lääkäreistä ja parantajista yleensä (26)?
 - Mikä oli Jeesuksen ja muiden parantajien ero?
- Miten tämä lääkäreihin pettynyt nainen voi olla varma, että hän paranee vain koskettamalla Jeesuksen viittaa (28)?
 - Oletko sinä yhtä varma kuin tekstimme nainen, että Jeesus voi helposti ratkaista pahimmankin ongelmiasi?
- Miksi nainen ei pyytänyt ääneen Jeesukselta apua, kuten muut sairaat?
 - Miksi nainen valitsi nimenomaan koskettamisen parantumiskeinokseen?
- Miten Jeesus voi tietää, että hänen viittansa poimuun koskettiin kevyesti?
 - Miksi Jeesus ei päästänyt naista palaamaan kotiinsa hänen kanssaan keskustelematta?
- Mitä nainen ehkä ajatteli kuullessaan Jeesuksen kysymyksen (30)?
 - Mitä nainen näki Jeesuksen silmissä, kun tämä kääntyi ympäri ja katsoi häntä (32)?
- Nainen ei ollut aikonut sanoa Jeesukselle sanaakaan, ja kuitenkin hän loppujen lopuksi kertoi tälle "totuudenmukaisesti kaiken" (33). Minkä kaiken?
 - Oletko sinä koskaan kertonut Jeesukselle "totuudenmukaisesti kaiken" itsestäsi ja ongelmistasi? Ellet ole, niin miksi et?
- Jae 34 voidaan kääntää kahdella tavalla: "Sinun uskosi on pelastanut/parantanut sinut." Miksi Jeesus tahtoi saada naiselle sanotuksi nimenomaan tämän asian?
 - Miksi Jeesus kutsui tätä naista "tyttärekseen", vaikka oli suunnilleen samanikäinen hänen kanssaan?

Ilosanoma: Jeesus itsekin tuli kerran kultillisesti saastaiseksi, niin että saastutti ne, jotka häneen koskivat. Tämä tapahtui silloin, kun hänen verensä vuoti maahan ruoskittaessa ja ristillä. Tämä hinta piti Vapahtajan maksaa naisen pelastamisesta - ja sinun pelastamisestasi!

8. PÄÄ LAUTASELLA Mark. 6:16-29

Aluksi: Herodes ei oikeastaan ollut kuningas, vaan neljännesruhtinas - hän hallitsi neljättä osaa Palestiinasta roomalaisten luvalla. Historioitsija Josefus tietää kertoa Herodeksen avioelämästä suunnilleen samat asiat kuin Raamattukin. Hänen mukaansa Herodiaan tyttären nimi oli Salome. Joutuessaan pidätetyksi Johannes oli noin 30-vuotias.

- Mieti eri syitä, miksi Herodes oli vienyt veljeltään vaimon (17-18)?
 - Mistä syystä Herodias mahdollisesti oli tahtonut vaihtaa miestä?
- Miksi Johannes puuttui Herodeksen avioelämään, vaikka varmasti tiesi sen olevan vaarallista?
 - Miten sinä suhtautuisit ihmiseen, joka tulisi nuhtelemaan sinua jostain yksityiselämäsi synnistä?
 - Miksi Herodias vihasi Johannesta enemmän kuin miehensä (19-20)?
- Mitä luulette Johanneksen mieltäneen, kun hän istui kahlittuna vankityrmässä? (Luuletteko Johanneksen jossain vaiheessa katuneen sitä, että oli tullut nuhdelleeksi Herodesta?)
- Miksi Herodes pelkäsi Johannesta, vaikka tämä oli vain vanki (20)? Huomatkaa, että vanha käänös käyttää jakeessa 20 sanaa "pelätä".
 - Miksi Johannes ei pelännyt Herodesta, vaikka oli hänen vankinsa?
 - Mikä Johanneksen puheissa ehkä kiinnosti Herodesta?
- Herodiaan tytär Salome oli tässä vaiheessa murrosikäinen. Miettikää, millaista tytön elämä oli siihen asti ollut?
 - Miltä äidin ja tyttären suhde vaikuttaa tämän kertomuksen valossa (21-28)?
 - Miksi tyttö ei toivonut syntymäpäivälahjaksi hevosta, venettä, uutta tanssiaispukea tms., mitä murrosikäiset tytöt yleensä haluavat saada?
- Miksi Herodias ja hänen tyttärensä halusivat itselleen Johanneksen pään, miksei pelkkä teloitus riittänyt? Ja miksi juuri lautasella eikä esimerkiksi laatikossa tai säkissä?
 - Montako murhamiestä ja -naista tästä tekstistä löytyy?
 - Mitä luulette tämän tapauksen vaikuttaneen tytön tulevaisuuteen?
- Mitä jae 26 Herodeksesta osoittaa?
 - Miksi Johanneksen murhaaminen vaikutti Herodekseen syvemmin kuin hänen lukuisat muut veritekonsa (16)?
- Mitä Johannes ehkä viimeisillä hetkillään ajatteli?
 - Miksi Jeesuksen tienraivaajalle piti tulla tällainen loppu?
- Mitä Johanneksen opetuslapset ehkä ajattelivat opettajansa kohtalosta (29)?
 - Päätyikö Johanneksen elämä sinun mielestäsi liian varhain? Perustele vastauksesi.
 - Vertaa Johanneksen elämää Herodeksen ja Herodiaan elämään.
 - Mitä yhteistä, mitä eroa on Johanneksen ja Jeesuksen elämässä ja kuolemassa?
- Mikä on mielestäsi tämän kertomuksen tärkein opetus sinulle itsellesi ja omalle ajallemme?

9. 25000 LEIPÄÄ JA 10000 KALAA Mark. 6:30-44

Aluksi: Piirin vetäjä näyttäköön kartalta ruokkimisihmeen tapahtumapaikan Betsaidan vastarannalta (45) ja laskekoon, montako kilometriä sieltä on Galilean tärkeimpiin kaupunkeihin. Huomatkaa, että Jeesuksen ja opetuslasten oli tarkoitus levätä tämän matkan aikana (31-32).

- Millaiseksi ihminen yleensä muuttuu, kun hän ei kiireeltään joudu syömäänkään (31)?
 - Mitä opetuslapset ehkä ajattelivat nähdessään kansan jo rannalla Jeesusta odottamassa (32-33)?
 - Miksi Jeesus ei hermostunut kansanjoukkoihin, vaikka menettikin vapaapäivänsä (34)?
- Kun Jeesus oli lopettanut puheensa, oli iltapäivällä jo pitkällä. Mitkä olivat ehkä opetuslasten tunnelmat siihen aikaan päivästä?
 - Laskekaa, miten kauan kotimatka olisi kestänyt jalkaisin Betsaidan vastarannalta Galilean tärkeimpiin kaupunkeihin? Huomatkaa, että joukossa oli myös vanhuksia ja lapsia.
- Viisi sämpylää ja kaksi kalaa oli yhden miehen yksi ateria. Paljonko tuollainen lounas maksaisi meidän valuutassamme?
 - Kuinka monta kylää olisi arviolta pitänyt haravoida, ennen kuin olisi saatu kokoon viidentuhannen ihmisen ateria: 25000 sämpylää ja 10000 kalaa?
- Paljonko viidentuhannen miehen vastaava lounas maksaisi meidän valuutassamme?
 - 200 denaria oli tuohon aikaan 2/3 miehen vuosipalkasta. Miksi opetuslapset mainitsivat Jeesukselle juuri tuon summan (37)?
- Miksi Jeesus sanoi opetuslapsilleen: "Antakaa te heille syötävää" (37)?
 - Mitä opetuslasten olisi pitänyt vastata Jeesuksen käskyyn?
- Mistä opetuslapset saivat rohkeuden ruveta toimimaan, kuten Jeesus käski (39)?
 - Uskoivatko ihmiset saavansa ruokaa istuessaan ruohikkoon, ja jos uskoivat, niin mistä he arvelivat sen tulevan (40)?
- Miksi Jeesus enensi mukana olevan leivän 5000-kertaiseksi eikä esimerkiksi muuttanut 5000 kiveä leiväksi (41-42)?
 - Mikä on Jeesuksen tekemien ihmeiden ja noitien tekemien "ihmeiden" ero?
- Miettikää eri syitä, miksi meidän aikamme kristityt eivät ole kovin kiinnostuneita maailman nälkäisten ruokkimisesta? (Mistä meidän aikamme kristityt ovat kiinnostuneita?)
 - Missä ovat ne nälkäiset, joita Jeesus toivoisi sinun ruokkivan tänä päivänä?
- Uskotko sinä, että Jeesus voi enentää 5000-kertaiseksi ne (vähäisetkin) lahjat, jotka sinä hänelle annat?
 - Mikä ero on uskolla ja realismilla?

Ilosanoma: Tämän ihmeen tehtyään Jeesus sanoi: "Minä olen tämä elävä leipä, joka on tullut taivaasta ja se, joka syö tätä leipää, elää ikuisesti. Leipä, jonka minä annan, on minun ruumiini" (Joh. 6:51). Ristinkuolemansa kautta Jeesuksesta itsestään tuli meille ehtoollisleipä ja iankaikkisen elämän leipä.

10. EFFATA - AUKENE! Mark. 7:31-37

Aluksi: Tekstimme mies oli ilmeisesti ollut kuulovammaisen varhaisesta lapsuudestaan asti, koska hän ei pystynyt kunnolla puhumaan. Mies ei siis ollut koskaan pystynyt kommunikoimaan toisten kanssa. (Tuohon aikaan ei ollut vielä olemassa yhtenäistä viittomakieltä.) Jesaja oli ennustanut 700 vuotta aikaisemmin (Jes. 35:5), että Messias saisi kuurot kuulemaan ja mykät puhumaan (37).

- Mieti, millaisia eri ääniä sinä kuulet päivän mittaan. Mikä mielestäsi olisi vaikeinta, jollet kuulisi mitään?
- Kuvittele, millainen kuulovammaisen miehen lapsuus oli ollut. (Mitä keinoja vanhemmilla oli lapsensa kasvattamiseen, vaaroilta varjelemiseen, työhön opettamiseen yms.? Mikä oli kuuron lapsen suhde ikätovereihinsa? Millainen kuva hänellä oli itsestään?)
- Millainen oli aikuiseksi kasvaneen kuulovammaisen arkipäivä verrattuna ikätovereidensä arkipäivään?
 - Varmaan tekstimme kuulovammaista oli joskus käytetty synagogassa ja temppelissä - kuinka paljon luulette hänen ymmärtäneen näkymättömästä Jumalasta?
- Mikä oli niiden ihmisten motiivi, jotka toivat kuuron Jeesuksen luo - esittäköö eri vaihtoehtoja (32)?
 - Jos olisit ollut tuojan asemassa, miten olisit selittänyt kuuroille, minne ollaan menossa ja miksi?
 - Miksi kuurosta tuntui erityisen vaikealta joutua keskelle väkijoukkoa?
- Miksi Jeesus ei parantanut kuuroa sillä tavalla kuin tuojat pyysivät (32b ja 34)?
 - Miksi mies ei vastustellut, vaan läksi tuntemattoman rabbin mukaan (33)?
- Mitä kuuro ymmärsi Jeesuksen neliosaisesta elekielestä jakeissa 33 ja 34? (Mitä Jeesus tahtoi sanoa kieltä ymmärtämättömälle miehelle sillä, että hän katsoi taivaalle ennen parantamishmettä? Entä huokauksellaan?)
- Miksi Markus on jättänyt tekstiinsä Jeesuksen parantavan sanan myös alkukielellä eli arameaksi (34)?
 - Jeesus seisoo tällä hetkellä sinunkin edessäsi ja sanoo: "Effata! Aukene!" Mitä hän sillä tarkoittaa - ajattele omaa kommunikaatiotasi toisten kanssa. (Voit vastata hiljaa mielessäsi.)
- Yleensä lapselta menee kolme vuotta, ennen kuin hän oppii kielensä keskeisen sanavaraston. Miten on mahdollista, että tämä mies "oppi" kaiken tuon yhdessä hetkessä?
- Jokainen Jeesuksen tekemä ihme kertoo meille jotakin taivaasta. Mitä voimme siitä oppia tämän tapahtuman perusteella?
- Miksi ihmiset eivät välittäneet siitä, että Jeesus pyysi heitä vaikenemaan ihmeestä (36)?
 - Mitä arvelet - onko meidän aikamme kristilliselle kirkolle eduksi, jos sen piirissä tapahtuneita ihmeitä mainostetaan tiedotusvälineissä?
 - Mitä "uutisia" Jeesus olisi ehkä mieluummin tahtonut ihmisten kertovan tuttavilleen?

Ilosanoma: Jeesuksen ja hänen Isänsä välinen syvä kommunikaatio katkesi Jeesuksen riippuessa ristillä. Tämä oli se hinta, joka Jeesuksen piti meidän syntisten ja Jumalan välisestä kommunikaatiosta maksaa.

11. SOKEA ILMAN OMAA TAHTOA Mark. 8:22-26

Aluksi: Mies oli nähnyt lapsena; tiedämme sen siitä, että Jeesus paransi vain yhden sokeana syntyneen ihmisen (Joh. 9:32). Testissämme on kuvattu ainoa kerta, kun Jeesus paransi jonkun sairaan vaiheittain. Jeesus oli juuri päässyt keskustelemasta hengellisestä sokeudesta opetuslastensa kanssa (18). Hän oli myös kerran valittanut tämän ihmeen tapahtumapaikan, Betsaidan, epäuskoa (Matt. 11:21). (Huom. Jos parantumiskertomuksia tuntuu olevan liikaa, tämän tekstin voi hypätä yli.)

- Miksi sokea itse ei pyytänyt Jeesukselta mitään?
 - Kuvitelkaa, millaista sokean elämä oli ollut tähän asti?
 - Mikä oli tehnyt tästä miehestä näin passiivisen; miettikää eri syitä?
- Mitä tuojat tahtoivat Jeesuksen tekevän sokealle (22)?
 - Miten Jeesus vastasi ystävien pyyntöön?
 - Kumpaa sinä muistutat enemmän: viejiä vai vietävää?
- Miksi Jeesus ei tahtonut parantaa miestä Betsaidan kylässä, vaan sen ulkopuolella?
 - Kuvittele, että joku tuiki tuntematon ihminen tarttuisi käteesi tilanteessa, jossa et voisi nähdä häntä. Miten reagoisit? (Mitä se osoittaa miehestä, ettei hän vastustellut Jeesuksen taluttaessa häntä kylän ulkopuolelle?)
- Mitkä neljä asiaa Jeesus teki sokealle?
 - Miksi parantamiseen tarvittiin näin monta vaihetta? (Mikä sokealle itselleen merkitsi sananvaihto Jeesuksen kanssa ja vaiheittainen paraneminen?)
- Jeesus vei sokean ulos kylästä nimenomaan päästäkseen pois ihmisten ilmoilta. Luuletteko, että paikalla kuitenkin oli vielä ihmisiä, vai luuliko mies vain näkevänsä heitä (24)?
 - Kuvittele sitä tilannetta, kun Jeesus piti molempia käsiään (huom. alkukielellä monikko) miehen pään päällä ja kysyi, näkikö tämä mitään. Mikä olisi ollut oikea vastaus tuohon kysymykseen?
 - Miksi Jeesus ei toistanut kysymystä enää parantamisen jälkimmäisessä vaiheessa (25)?
- Miksi Jeesus ei tahtonut miehen palaavan Betsaidaan, jossa hänen ystävänsä ilmeisesti häntä odottivat? (Mitä kylässä olisi voinut tapahtua, jos parantunut mies olisi mennyt sinne?)
 - Mikä muu miehen elämässä parantui paitsi silmät?
 - Mikä oli Jeesuksen lopullinen päämäärä tämän miehen kohdalla?
- Tämä teksti kysyy meiltä myös sitä, näemmekö me Jeesuksen "sydämemme silmillä". (18). Jeesus seisoo tänään edessäsi ja kysyy: "Näetkö mitään?" Mitä sinä hänelle vastaat?
 - Millä eri tavoilla Jeesus on koettanut avata "sydämesi silmiä", että näkisit hänet?
- Mitä tämä ihme opettaa meille taivaasta?

Ilosanoma: Sokean silmien aukeneminen oli merkki siitä, että Herra itse oli saapunut paikalle ja ihmiset saivat katsella häntä kasvoista kasvoihin (Jes. 35:4-5). Jeesus oli kuitenkin niin salattu, ettei monikaan nähnyt hänessä Jumalaa. Opetuslastenkin oli vaikea nähdä, kuka Jeesus itse asiassa oli (18). Tämä kertomus vakuuttaa, ettei Jeesus jätä työtään meissä kesken, ennen kuin me näemme hänet sellaisena kuin hän todella on (1.Joh. 3:2).

12. PELASTETTU JA KADOTETTU ELÄMÄ Mark. 8:34-38

Aluksi: Jeesus otti tässä vaiheessa ristin puheeksi ensimmäisen kerran. Hänen sanansa järkyttivät varmaankin hänen seuraajiaan pohjia myöten. Ristiinnaulitseminen oli näet tuohon aikaan suurin kärsimys ja häpeä, mikä ihmistä yleensä voi kohdata. Häpäisyyn kuului myös se, että kuolemaantuomitut kantoivat itse oman ristinsä mestauspaikalle ihmisten huudellessa pilkkahuutoja heidän peräänsä. (Huomatkaa, että sanat "elämä" ja "sielu" ovat sama sana kreikaksi.)

1. • Jakeet 34-38
 - Millaista elämää meidän aikanamme pidetään elämisen arvoisena ja millaista ei? (Eli siis mitä tarkoittaa elämän pelastaminen ja sen kadottaminen aikalaistemme mielestä?)
 - Kenelle Jeesus tämän puheensa piti?
 - Mitä ihmiset ehkä ajattelivat Jeesuksen seuraamisesta ennen kuin he kuulivat tämän puheen? Entä sen jälkeen?
 - Millainen ihminen suostuu Jeesuksen seuraajaksi näillä ehdoilla?
 - Jos Jeesus tahtoi enemmän seuraajia itselleen, miksi hän sitten piti tällaisen puheen?
2. • Jae 34 - itsensä kieltäminen
 - Mitä itsensä kieltäminen tarkoitti opetuslasten tilanteessa?
 - Mitä meidän tilanteessamme tarkoittaa itsensä kieltäminen ja Jeesuksen seuraaminen?
 - (Seuraava kysymys vain buddhalaisessa kontekstissa esitettäväksi: Mikä on buddhalaisuuden ja kristinuskon ero, kun puhutaan itsensä kieltämisestä?)
3. • Jae 34 - ristin ottaminen
 - Mitä mieltä olet: tarkoittaako Jeesus "ristin kantamisella" mitä tahansa kärsimystä, vai vain sitä kärsimystä, joka tulee kristitylle hänen uskonsa tähden?
 - Millaista sinun elämäsi olisi ilman ristiä?
 - Miksi Jeesus ei anna yhdenkään seuraajansa selvittää elämästään ilman ristiä?
 - Miten ristin kantajan tilanne muuttuu, jos hän ottaa ristinsä joka aamu Jumalan kädestä, ei Saatanan, ei toisten ihmisten, eikä sattuman?
4. • Jae 35 - elämän pelastaminen ja kadottaminen
 - Millä eri tavoilla ihmiset koettavat päästä vapaaksi rististään?
 - Miksi se ihminen ei voi tulla onnelliseksi, joka asettaa päämääräkseen onnelliseksi tulemisen?
 - Mistä Jeesuksen seuraaja saa voiman ristinsä kantamiseen?
5. • Jakeet 36-37 - sielun menettäminen, sielun lunnaat
 - Millaisten asioiden takia ihminen voi menettää sielunsa?
 - Millä valuutalla Jeesus osti takaisin kadotetut sielut?
6. • Jae 38 - Jeesuksen ja hänen sanojensa häpeäminen
 - Mitä Raamatun opetuksia sinun on kaikkein vaikein sanoa ääneen ei-uskovien ystäväsi kuullen?
 - Miksi Jeesus häpeää sitä kristittyä, joka ei uskaltanut taistella Jumalan sanan puolesta syntisen ja avionrikkoja sukupolven keskellä (kuten vanha käännös sanoo)?
 - Mitä tapahtuu ihmiselle, jota Jeesus häpeää?
7. • Ilosanoma-kysymykset:
 - Mitä ristiä kantavalle kristitylle merkitsee se, että Jeesus on kulkenut omaa ristiään kantaen saman tien ennen häntä?
 - Jeesus joutui vähän tämän jälkeen menettämään sielunsa/elämänsä. Miksi?

13. VAIN PUOLIKSI USKOVAINEN Mark. 9:14-29

Aluksi: Ihmistä, jonka sydämessä asuu paha henki, kutsutaan riivatuksi. Tämä on eri asia kuin mielisairaus, epilepsia jne. Jeesukseen uskovan, kastetun ihmisen sydämessä ei voi pahaa henkeä, koska siellä asuu jo Pyhä Henki. Luukkaan mukaan pahan hengen vaivaama poika oli vanhempiansa ainoa lapsi (Luuk. 9:38).

1. • Kuvitelkaa, millaista isän elämä oli ollut sen jälkeen, kun hänen poikansa joutui pahan hengen valtaan (17-18, 20-22). (Vanhempien keskinäiset välit, suhde naapureihin, suhde Jumalaan, tulevaisuuteen, parantamisyriytykset jne.)
 - Millaista pojan elämä oli ollut verrattuna hänen ikätoveriensa elämään?
2. • Mikä isälle oli ehkä kaikkein vaikeinta jakeiden 14-18 kuvaamassa tilanteessa? Entä pojalle?
3. • Ketä Jeesus tarkoitti epäuskoisella sukupolvella, jota hänen oli hyvin vaikea kestää (19)?
 - Miksi Jeesus koki ihmisten epäuskon niin vaikeana nimenomaan tässä tilanteessa?
4. • Miksi isä sisällyttää itsensäkin avunpyyntöönsä: "Sääli meitä ja auta!" (22)
5. • Jakeessa 23 Jeesus näyttäisi vaativan isältä vankkumatonta uskoa. Miksi?
 - Miltä sinusta tuntuisi, jos joku vaatisi sinulta täydellistä uskoa silloin, kun sinulla jo valmiiksi on paha olla?
6. • Mitä isä uskoi Jeesuksesta, mitä taas epäili huutaessaan jakeen 24 sanoja?
 - Mitä sinä uskot ja mitä epäilet huutaessasi Jeesukselta apua rakkaittesi ongelmiin?
7. • Onko isän huuto mielestäsi osoitus pelastavasta uskosta vai ei - perustelee kantasi.
 - Milloin tämä isä mielestänne tuli uskoon - keskustelkaa eri vaihtoehtoja?
8. • Miksi Jeesus auttoi tätä perhettä, vaikkei isällä sen enempää kuin pojallakaan ollut vankkumatonta uskoa?
 - Kenen uskon perusteella tämä ihme tapahtui?
 - Minkä verran siis tarvitaan uskoa, että Jeesus voisi auttaa sinun rakkaitasi heidän vaikeuksissaan?
9. • Mahdollisesti isä luuli poikansa kuolleen, kun tämä makasi elottomana maassa (26). Miksi hänen piti kokea vielä tuokin kauhun hetki, ennen kuin hän saattoi nähdä Jeesuksen avun? (Mitä isältä olisi jäänyt oppimatta, jos apu olisi tullut heti, kun hän sitä pyysi?)
 - Miksi Jeesus antaa joskus meidänkin joutua epätoivon partaalle, ennen kuin puuttuu asioiden kulkuun? (Mitä sinulta olisi jäänyt oppimatta, jos apu olisi tullut heti, kun sitä pyysit?)
10. • "Jeesus tarttui häntä kädestä ja hän nousi" (27). Aseta hän-sanalle sen ihmisen nimi, josta sinä nyt eniten huolta kannat. Mitä lause näin luettuna sinulle merkitsee?

Ilosanoma: Kun Jeesus itse joutui pahojen ihmisten ja paholaisen kidutettavaksi, niin hän kuitenkin uskoi Taivaallisen Isänsä voimaan ja rakkauteen yhtään epäilemättä. Hänen uskonsa perusteella saamme mekin, epäilyksistämme huolimatta, Jumalalta avun itsellemme ja rakkaillemme.

14. VIETTELIJÄN KOHTALO Mark. 9:42-50

Aluksi: Kreikan verbillä skandalidzo jakeessa 42 on seuraavanlaisia merkityksiä: loukata, saattaa lankeamaan, vietellä syntiin. Jeesuksen sanat ovat hyvin ajankohtaisia. Sanomalehdet kertovat näet tämän tästä pedofiileistä ja lapsipornon tuottajista, jotka tuhoavat lukemattomien lasten elämän meidän aikanamme. Mutta Jeesus puhuu tässä tekstissä paitsi heidän myös meidän itse kunkin salaisista kiusauksista, mitä ne sitten lienevätkin.

- Jakeessa 42 esiintyvää rangaistusta ei minkään maan lakikirja tunne. Missä suhteessa Jeesuksen mainitsema kuolemanrangaistus on ankarampi kuin tavanomaisemmat teloitustavat? (Miksi lapsen viettelijä ei Jeesuksen mielestä ansaitse edes kunniallisia hautajaisia?)
- Mainitkaa esimerkkejä siitä, millaisiin synteihin ihmisen kädet saattavat häntä houkutella (43)?
 - Millaisiin synteihin jalat voivat ihmistä vietellä (45)? Entä silmät (47)?
 - Tunnistatko sinä kiusauksen kiusaukseksi heti kun sellainen osuu kohdallesi?
- Kumpaa sinä pelkää enemmän: sitäkö, että menetät kätesi, jalkasi tai silmäsi täällä maan päällä, vai sitä että joudut kuoltuasi helvettiin?
 - Kumpaa edellisistä vaihtoehdoista pelkää enemmän lastesi/läheistesi kohdalla?
- Mitä kuulijat sanoivat, jos joku alkaisi meidän aikanamme saarnata samalla tavalla kuin Jeesus tässä tekee?
- Mitä Jeesus tarkoitti antaessaan näin kauheita neuvoja (43-47)?
 - Mitä ehkä ajattelisit Jeesuksen sanoista, jos joku läheisesi olisi joutunut pahan ihmisen viettelemäksi?
- Minkä neuvon annat ihmiselle, joka taistelee "voittamattomia" syntejä vastaan seksuaalielämän alueella?
- Mitä seuraisi, jos kirkossa ei koskaan saarnattaisi kiusauksista, synnin kauhistavuudesta ja helvetistä tällä tavalla kuin Jeesus saarnasi? (Miten Jumala-kuva muuttuisi? Entä ihmisten käyttäytyminen? Entä Jeesuksen ristiin suhtautuminen?)
- Mikä on meidän aikamme pornon tuottajien ja kuluttajien suurin erehdys?
 - Miten meidän pitäisi taistella pornoa vastaan yksityiselämässämme ja julkisella areenalla?
- Mitä meidän pitää tehdä, jos huomaamme, ettemme ole pystyneet noudattamaan näitä Jeesuksen käskyjä?

Ilosanoma: Nyt varmaan tajuat, miksi Jeesuksen kädet ja jalat piti lävistää nautoilla ja miksi hänen piti kuolla sisäisessä ja ulkonaisessa pimeydessä...

15. JEESUS JA LAPSET Mark. 10:13-16

Aluksi Jeesuksen aikaan poikien ympärileikkaus eli Jumalan kansan jäseneksi ottaminen tapahtui jo 8.päivänä syntymän jälkeen. Lapsen asema muutoin yhteiskunnassa ei ollut erityisen hyvä. Tässä käytetty kreikan sana pais tarkoittaa kaikenikäisiä lapsia, myös vauvoja.

- Kun katselet omia lapsiasi tai tuttaviesi lapsia, onko sinusta helppo vai vaikea uskoa, että heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta? Miksi on/miksi ei?
- Mieti eri syitä, miksi tekstimme äidit toivat lapsiaan Jeesuksen luo - jopa vauvoja, jotka eivät vielä ymmärtäneet hänen opetuksestaan mitään?
 - Mistä syystä sinä itse tahtoisit ehkä tuoda lapsesi Jeesuksen luo?
 - Miksi useimmat äidit eivät olleet silloin eivätkä ole nytkään kiinnostuneita tuomaan lapsiaan Jeesuksen luo?
- Miksi opetuslapset eivät iloinneet siitä, että lapsia tuotiin Jeesuksen luo?
 - Jeesuksesta ei sanota koskaan muulloin, että hän olisi "närkästynyt". Mikä tässä tilanteessa erityisesti suututti häntä?
- Meidän tilanteessamme lasten tuominen Jeesuksen luo tarkoittaa heidän tuomistaan Raamatun sanan yhteyteen. Miksi kristityt vanhemmatkaan eivät aina huolehdi siitä, että heidän lapsensa kuulevat Jumalan sanaa kotona ja pyhäkoulussa, leireillä jne.?
 - Mieti konkreettisia tapoja, miten sinun pitäisi viedä lapsesi/lapsenlapsesi/kummilapsesi Jeesuksen eli armonvälineiden luo?
- Miksi lapsi pääsee Jumalan valtakuntaan ennen aikuista?
- Mikä on lapsen tapa ottaa lahja vastaan? Entä aikuisen?
 - Miten lapsi ottaa vastaan Jumalan suurimman lahjan: Jeesuksen ystävyyden ja syntien anteeksisaamisen? Entä aikuinen?
 - Mitä valoa tämä raamatunkohta tuo kasteen suorittamisen ajankohtaan (aikuiskaste/lapsikaste)?
- Kuvitelkaa, millainen on se valtakunta, joka kuuluu vain lapsille? (Esim. siellä saatu hoito, velvollisuudet, joita on suoritettava jne.)
 - Mitä tämä teksti opettaa siis meille Jumalan valtakunnasta?
- Jeesus sanoi kerran: "Ellette noudata Jumalan tahtoa paljon paremmin kuin lainopettajat... ette pääse taivasten valtakuntaan" (Matt. 5:20). Nyt hän kuitenkin sanoo, että lapsetkin pääsevät sinne sisälle. Miten tämä ristiriita on selitettävissä?
- Jeesuksen siunaamista lapsista tuli aikuisia parin vuosikymmenen kuluttua. Joistakin heistä tuli hyviä ihmisiä, toisista pahoja, jotkut olivat onnellisia, toiset onnettomia. Luuletteko, että Jeesuksen siunauksella oli heille jokin pysyvä merkitys? Jos oli, niin mikä se oli?
 - Mikä merkitys tällä siunauksella oli äideille silloin, kun elämän vaikeudet tavoittivat heidän lapsensa?

Ilosanoma: Ehkä tekstimme äidit ajattelivat myöhemmin näin: "Jeesus ei koskaan unohda minun lastani, jonka yli hän kerran luki Herran siunauksen." Sinäkin saat uskoa samalla tavalla omien lastesi kohdalla, niin totta kuin heidät on kasteessa kerran Jeesuksen syliin kannettu.

16. AARRE MAAN PÄÄLLÄ Mark. 10:17-27

Aluksi: Matteus kutsuu tekstimme miestä nuorukaiseksi (19:22) ja Luukas sanoo hänen olleen korkeassa yhteiskunnallisessa asemassa (18:18). Tämä nuori poliitikko oli siis menestynyt todella hyvin elämässään. Huomatkaa, etteivät miehet yleensä juosseet eivätkä polvistuneet ajanlaskumme alun Israelissa.

1. • Mikä sai tämän menestyneen poliitikon käyttäytymään niin epätavallisesti kuin mistä jae 17 kertoo?
 - Millä perustella mies uskoi Jeesuksen tietävän vastauksen kysymykseensä, vaikka ei ilmeisesti pitänytkaan häntä Jumalana (17b-18)?
2. • Miksi miehellä ollut varmuutta pelastuksesta, vaikka hän oli noudattanut Jumalan käskyjä koko ikänsä?
 - Mistä syystä meilläkään ei aina ole varmuutta siitä, mitä meille kuoleman jälkeen tapahtuu?
3. • Moni poliitikko joutuu suuriin kiusauksiin rahan ja naisten suhteen. Mikä voisi olla syynä siihen, että tämä mies oli selvinnyt kaikista kiusauksista lankeamatta yhtään ainoata kertaa (19-20)?
 - Huomatkaa, että Jeesuksen mukaan käskyjä on noudatettava myös ajatuksissa ja sanoissa, ei vain teoissa. Luuletteko, että mies oli tehnyt niin (19-20)?
 - Voisitko sinä vastata Jeesukselle samalla tavalla kuin nuori poliitikko vastasi?
4. • Miehellä puuttui vielä yksi asia. Ehdottakaa eri vaihtoehtoja, mikä se asia oli (21)?
5. • Millaisia asioita ihmiset yleensä pitävät aarteenaan (21)?
 - Tekstimme miehellä oli kaksi aarretta maan päällä. Mitä ne olivat?
 - Miten aarretta voidaan koota taivaaseen?
 - Vertaa taivaassa ja maan päällä olevaa aarretta keskenään? Mitä eroja niiden välillä on?
6. • Miehellä oli luultavasti perhe ja vanhat vanhemmat elätettävänä. Mitä heille olisi tapahtunut, jos hän olisi noudattanut Jeesuksen käskyä jakeessa 21?
 - Voisitko sinä uskoa vastaavassa tilanteessa, että Jumala kyllä pitää tavalla tai toisella huolen vaimostasi, lapsistasi ja vanhemmistasi?
 - Voisitko sinä luopua koko omaisuudestasi ja pankkitilistäsi, jos se olisi Jeesuksen seuraamisen ehto?
7. • Mitä olisi tapahtunut, jos Jeesus olisi toivottanut miehen tervetulleeksi opetuslapsijoukkoonsa ilman yhtään ehtoa?
 - Jakeen 21 mukaan Jeesus katsoi nuorta poliitikkoa ja rakasti häntä. Miksi hän sitten sanoi miehelle niin kovat sanat, että tämä läksi pois?
8. • Mitä vaihtoehtoja miehelle jäi, kun hän huomasi, ettei pysty luopumaan aarteestaan?
 - Miten Jeesus olisi ehkä reagoanut, jos mies olisi tunnustanut rakastavansa rahaa enemmän kuin Jumalaa, ja pyytänyt sitä anteeksi?
9. • Vertaa toisiinsa sitä vastausta, jonka Jeesus antoi rikkaalle nuorukaiselle siihen vastaukseen, jonka hän antoi Pietarille (27). Miksi ne ovat niin erilaiset?
 - Keskustelkaa aiheesta: Onko Jumalalle mahdollista pelastaa maalliseen aarteeseensa sidottu ihminen vai eikö ole?

Ilosanoma: Jeesus luopui taivaallisesta aarteestaan tullessaan tänne maan päälle. Ristillä häntä kohtasi aarteeseensa ja epäjumaliinsa sidotun ihmisen rangaistus. Tiedätkö miksi?

17. TAISTELU MINISTERINSALKUISTA Mark. 10:32-45

Aluksi: Jaakob ja Johannes olivat Sebedeuksen, melko varakkaan kalastajan, poikia Galileasta. He kuuluivat opetuslasten "sisäpiiriin" yhdessä Pietarin kanssa. Jeesus nimitti kerran Jaakobia ja Johannesta "ukkosenjylinän pojiksi". Nyt Jeesus on matkalla Jerusalemiin kärsimään ja kuolemaan. Hän on ennustanut lähestyvän kuolemansa jo kaksi kertaa aikaisemmin.

1. • Mitä tarkoitusta varten Jaakob ja Johannes luulivat Jeesuksen olevan menossa Jerusalemiin?
 - Mistä syystä veljekset eivät ottaneet tosissaan Jeesuksen ennustusta jakeissa 32-35?
2. • Jaakob ja Johannes uskoivat kyllä Jeesukseen jo tässä vaiheessa, mutta eivät uskoneet hänen kärsimykseensä ja kuolemaansa. Mitä sellainen ihminen Jeesukselta/kristinuskolta odottaa, jolla ei ole käyttöä hänen ristilleen?
3. • Mitä Sebedeuksen pojat ehkä tahtoivat tehdä päästyään "ministerin pallille" Jeesuksen valtakunnassa?
 - Miksi vallanhimo on niin yleistä meidän maailmassamme?
 - Mieti, miten olet käyttänyt sinulle uskottua valtaa esimerkiksi perheessäsi ja työpaikallasi?
4. • Malja tarkoittaa Raamatun kielenkäytössä usein kärsimystä. Mitä veljekset olisivat vastanneet, jos Jeesus olisi tarjonnut heille paikkaa ristinsä molemmilta puolilta (38-39)?
 - Oletko sinä valmis hyväksymään omalle kohdallesi valtaan sisältyvän kärsimyksen?
5. • Mikä oli Jaakobin ja Johanneksen synty a) suhteessa Jeesukseen ja b) suhteessa lähimmäisiin?
6. • Miksi kymmenen opetuslasta suutuivat tässä tilanteessa Sebedeuksen poikiin (41)?
 - Mitä tekstimme opettaa meille uskovien välisistä riidoista ja niiden syistä?
7. • Mikä Jeesuksen antamassa johtajan ihanteessa on vallankumouksellista (42-45)?
 - Minkä verran tämän tekstin johtaja-ihanne toteutuu mielestänne meidän aikamme kristittyjen keskuudessa?
 - Minkä verran sinä olet noudattanut Jeesuksen opetusta jakeissa 43-44? (Voit vastata myös hiljaa mielessäsi.)
8. • Mikä on Jeesuksen ja Sebedeuksen poikien suurin ero?
 - Missä ja milloin Jeesus itse teki palvelijan ja orjan työtä (45)? (Vastaus tämän tekstin ulkopuolelta.)
9. • Sanonta "antaa lunnaaksi" tarkoitti orjan vapaaksi ostamista. Lue jae 45 vielä kerran soveltaen se omaan elämääsi - mistä Jeesus osti sinut vapaaksi ja millä hinnalla?

Ilosanoma: Jeesus toivoo sinulta tänäänkin ennen kaikkea sitä, että suostuisit hänen palveltavakseen ja ottaisit häneltä vastaan syntien anteeksiannon - senkin synnin, että olet väärinkäyttänyt sinulle annettua valtaa.

18. SOKEAN KERJÄLÄISEN USKONTUNNUSTUS Mark. 10:46-52

Aluksi: Jeesus kävi Jerikossa tiettävästi vain kerran. Se tapahtui hänen ollessaan viimeisellä matkalla Jerusalemiin. Jeesus oli suoraan alenevassa polvessa Daavidin poika. Jumala oli luvannut tälle kuninkaalle, että hänen poikansa istuisi iankaikkisesti Israelin valtaistuimella (2 Sam 7:12-16). Maata hallitsevat roomalaiset eivät sietäneet puhetta Israelin entisistä sen enempeä kuin nykyisistäkään kuninkaista.

- Mikä mielestäsi siinä olisi pahinta, jos sinun pitäisi elättää itsesi kerjäämällä?
- Mitä kaikkea ihminen voi oppia istuessaan vuodesta toiseen valtatien varrella (46b)?
 - Mitä luulette Bartimaioksen ajatelleen Jeesuksesta niiden kolmen vuoden ajan, jolloin tämä kävi kaikkialla muualla paitsi Jerikossa?
- Miksi Bartimaios ei ollut hakeutunut parannettavaksi esimerkiksi Jerusalemiin (30 km päähän), missä Jeesus kävi useampaan kertaan?
 - Luuletteko, että Bartimaioksella oli koko ajan suunnitelma valmiina, jos Jeesus joskus sattuisi tulemaan Jerikoon?
 - Minkä käsityksen saat tämän miehen älykkyytosamäärästä?
- Mistä Bartimaios päätteli, että Jeesus oli kuningas Daavidin poika (47)?
 - Miksi Bartimaios ei pelännyt roomalaisia karjuessaan täysin palkein Daavidin pojan nimeä?
 - Miten Bartimaioksen huuto muuttui, kun häntä koetettiin vaientaa (47-48)?
 - Miten Jeesus reagoi Daavidin pojan titteliin?
- Mieti eri syitä, miksi ihmiset tahtoivat vaientaa Bartimaioksen avunhuudon?
 - Mitä ympärillä olevien ihmisten olisi pitänyt tehdä sen sijaan, että he kielsivät Bartimaiosta huutamasta (48)?
 - Muistele jotain tapausta, kun sinun tuskaasi tai avunhuutoasi ei tahdottu kuunnella - miksi luulet niin käyneen?
- Mitä Bartimaios ehkä ajatteli kuullessaan, että Jeesus kutsuu häntä (49-50)?
 - Luultavasti Bartimaios oli siihen asti pitänyt hyvää huolta viitastaan, joka toimitti myös patjan ja peiton virkaa öiseen aikaan. Miksi hän nyt yhtäkkiä heitti sen menemään (50)?
- Miksi Jeesus kysyi Bartimaiokselta itsestään selvää asiaa (51)?
 - Jeesus kysyy sinultakin tänään: "Mitä haluat minun tekevän sinulle?" Mitä sinä hänelle vastaat?
- Millä tavalla Jeesus paransi Bartimaioksen silmät (52)?
 - Alkukielen verbi jakeessa 52 voidaan kääntää kahdella tavalla: "Mene, uskosi on parantanut sinut/pelastanut sinut"? Miksi Jeesus tahtoi sanoa juuri nämä sanat Bartimaiokselle kaikkien kuullen?
- Bartimaios läksi kulkemaan Jeesuksen perässä Jerusalemiin (52b). Miksi hän sen teki?
 - Seuraavana päivänä koko kansa huusi Jeesusta Daavidin pojaksi Jerusalemin portilla (11:9-10). Miksi ihmiset eivät tässä tilanteessa pelänneetkään roomalaisia?
 - Vain viikko tämän jälkeen Bartimaios sai nähdä vastaparantuneilla silmillään, miten hänen hyväntekijänsä lyötiin ristille. Mitä luulette Jeesuksen ristinkuoleman merkinneen hänelle?

19. KIROTTU VIIKUNAPUU Mark. 11:12-14 ja 20-25

Aluksi: Raamatun mukaan Jumalan viha tulee niiden osaksi, jotka eivät ole täyttäneet hänen lakiaan (5. Moos. 28:15). Jotkut VT:n profeetat esittivät Jumalan vihan ikään kuin näytelmän tai symbolisen toimituksen muodossa. Viikunapuun kiroaminen tekstissämme on juuri sellainen toimitus. Jakeet 12-14

- Mitä tapahtuu, jos ihminen kiroaa toisen ihmisen?
 - Jos sinua on joskus kirottu, niin kerro miltä se tuntui?
- Miten Jeesus voi odottaa viikunapuulta hedelmää silloin, kun ei ole hedelmän aika?
 - Mitä ja ketä Jeesuksen symbolinen toimitus tässä tilanteessa tarkoitti? (Mitä mieltä olet tulkinnasta, että Jeesus kirosi tässä oman kansansa Israelin?)
- Mitä hedelmää Jeesus olisi kansaltaan odottanut?
 - Mitä hedelmää Jeesus sinun elämästäsi odottaa?
 - Millaista hedelmää Jeesus odottaa meidän kirkoltamme/kristillisiltä kirkoilta yleensä?
- Mitä opimme armonajasta - miten kauan se kestää?
 - Milloin luulette sen päivän tulevan, jolloin Jeesuksen kärsivällisyys loppuu Euroopan ja Amerikan kirkkojen suhteen? Jakeet 20-21
- Millainen on kirottu ihmiselämä?
 - Miten kirottu viikunapuu ja Jeesuksen risti muistuttavat toisiaan? Jakeet 22-24
- Jos olet joskus rukoillut tällaisen uskon rukouksen, niin saitko mitä pyysit?
 - Miten uskon rukous ja "normaali rukous" eroavat toisistaan?
- Miksi me emme useinkaan käske vuoria siirtymään paikaltaan?
 - Jos sinun elämässäsi jokin "vuori" on liikkunut, niin kerro, miten se tapahtui?
 - Mitä ajattelette niistä tapauksista, jolloin joku kristitty komensi vuorta liikkumaan, muttei se tapahtunutkaan? Jae 25
- Mikä anteeksiantamisessa on mielestäsi vaikeinta?
 - Mitä meidän pitää tehdä, ellemme pysty antamaan toiselle ihmiselle anteeksi?
 - Mitä se osoittaa ihmisen uskosta, jollei hän edes tahdo antaa toiselle anteeksi,?
- Miten viikunapuun kiroaminen ja jakeet 22-25 kuuluvat yhteen? (Mikä näiden jakeiden mukaan on se hedelmä, jota Jeesus meiltä odottaa?)
 - Miten Jeesus itse voi antaa anteeksi sen, että tiesi valtaapitävien koko ajan suunnittelevan hänen murhaamistaan? Kokoavat kysymykset:
- Miksi Jeesus kirosi viikunapuun nimenomaan elämänsä viimeisellä viikolla?
 - Mitä ajattelet siitä tulkinnasta, että kirottuaan viikunapuun Jeesus asettui sen asemaan ja tuli itse kirotuksi?

Ilosanoma: Paavali kertoo, miten me voimme tehdä vaihtokaupan Jeesuksen kanssa eli vaihtaa kirouksen siunaukseen. Vetäjä lukee Gal. 3:13-14.

20. RUUMIILLISEN YLÖSNOUSEMUKSEN KIELTÄJÄT Mark. 12:18-27

Aluksi: Saddukeukset olivat Jeesuksen ajan uskonnollista eliittiä. Ylipapitkin valittiin yleensä heidän joukostaan (Apt. 5:17). Saddukeukset uskoivat kyllä Jumalaan ja viiteen Mooseksen kirjaan, mutta eivät ruumiin ylösnousemukseen, henkimaailmaan eivätkä kuolemanjälkeiseen elämään. Itse asiassa meidän aikamme liberaaliteologit muistuttavat monessa suhteessa Jeesuksen ajan saddukeuksia. (Vrt. jae 24.)

1. ● Mitä saddukeukset ehkä olettivat Jeesuksen vastaavan kysymykseensä (18-23)?
 - Miksi ruumiin ylösnousemukseen uskomisen oli saddukeusten mielestä mahdotonta ja naurettavaa?
 - Mikä tekstimme mukaan oli saddukeusten perimmäisen mielenkiinnon kohde?
2. ● Kuvittele, että joutuisit seuraaviin tilanteisiin:
 - Olet saddukeus ja ystäväsi on juuri kuullut, että hänessä on parantumaton syöpä. Miten lohdutat häntä?
 - Olet saddukeus ja otat osaa hautajaisiin, jossa leski itkee hillittömästi. Mitä sanot hänelle?
3. ● Millainen Jumala-kuva on ihmisellä, joka ei usko ruumiin ylösnousemukseen?
 - Mitä sana "pelastus" tarkoittaa ihmiselle, joka ei usko iankaikkiseen taivaaseen eikä kadotukseen?
 - Millaista Vapahtajaa luulette saddukeusten odottaneen?
4. ● Mikä oli saanut saddukeukset eksymään pois oikeasta opista ja pelastavasta uskosta (24)?
 - Mikä on saanut meidän aikamme liberaaliteologit tekemään saman virheen kuin minkä saddukeukset tekivät aikoinaan?
 - Miksi liberaaliteologiasta puuttuu kokonaan Jumalan voima?
 - Mikä voisi estää ihmisiä eksymästä liberaaliteologiien harhaoppiin, joka kieltää ruumiin ylösnousemuksen?
5. ● Millä tavalla Jeesus perusteli uskonsa ylösnousemukseen (26-27)?
 - Vetäjä lukee Hepr. 11:16-19, joka kertoo Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin uskosta. Minkä johtopäätöksen nämä kolme patriarkkaa olisivat joutuneet tekemään elämästään, jolleivät he olisi uskoneet ruumiin ylösnousemukseen?
 - Millaista sinun elämäsi olisi, jollet uskoisi ruumiin ylösnousemukseen?
6. ● UT:ssa kerrotaan parista fariseuksesta, jotka tulivat uskoon, mutta ei yhdestäkään sellaisesta saddukeuksesta. Mistä luulet sen johtuvan?
7. ● Miten tämä raamatunkohta voi lohduttaa ihmistä, joka pelkää kuolemaa?
 - Mitä sinulle itsellesi merkitsevät tänään nämä Jeesuksen sanat: "Ei hän ole kuolleiden Jumala, vaan elävien" (27)?

Ilosanoma: Jos Jumala ei ole kuolleitten Jumala, vaan elävien, niin miksi Jumalan sitten piti itsensä kuolla? Siksi ettei ollut olemassa muuta keinoa pelastaa meitä syntisiä iankaikkisesta kuolemasta iankaikkiseen elämään.

21. JEESUKSEN PALUU Mark. 13:14-32

Aluksi: Jeesus puhuu tekstissämme kahdesta asiasta päällekkäin, nimittäin Jerusalemin hävityksestä (joka tapahtui 40 vuotta myöhemmin eli v. 70 jKr.) ja ajasta ennen toista tulemustaan (mitä juuri nyt elämme).

1. • Jotkut tiedemiehet väittävät, että jos maailmanloppu tulee keskiyöllä, niin kello on nyt viittä vaille kaksitoista. Mitä ajattelet heidän väitteestään?
 - Toivoisitko, että Jeesus tulisi takaisin sinun elinaikanasi? Miksi, miksi et?
2. • Sanonta "turmion iljetys" (14) on otettu Danielin kirjasta ja viittaa vuoteen 168 eKr., jolloin Antiokos Epifanes pystytti Jerusalemin temppeliin epäjumala Zeuksen alttarin. Jeesus ennustaa, että sama tapahtuma toistuu lopun aikana. Mitä "turmion iljetys" voisi tarkoittaa Jumalan nykyisessä temppelissä eli kristillisessä kirkossa?
 - Kristityt muistivat Jeesuksen sanat v. 70, toimivat niiden mukaisesti ja pelastuivat Jerusalemin piirityksestä. Mitä nämä jakeet voisivat lopun aikana tarkoittaa - mitä silloin on paettava (14-18)?
3. • Miksi Jeesus ei sano suoraan, mikä ihmiskuntaa oikein ahdistaa suuren ahdingon aikana (19-20)?
4. • Mikä tekstimme mukaan on uskonnollinen tilanne kristillisessä kirkossa ennen Jeesuksen paluuta (21-23)? (Mitä ajattelet tämän tekstin valossa siitä, että monet odottavat maailmanlaajuista herätystä lopun ajoiksi?)
 - Miten voimme tietää, kuka on oikean, kuka väärän Kristuksen saarnaaja (21-23)?
 - Miten väärän kristuksen profeetat pystyvät tekemään tunnustekoja ja ihmeitä?
 - Väärän kristuksen todistajat uskovat luultavasti itse olevansa oikean Kristuksen todistajia. Mikä on saanut heidät erehtymään niin pahasti?
 - Voidaanko osa valituista eksyttää suuren ahdingon aikana, vai eikö voida?
5. • Mikä voisi saada aikaan sellaisen muutoksen avaruudessa ja ilmakehässä, josta jakeet 24-25 puhuvat?
6. • Mitä tapahtuu Jeesuksen tullessa a) valituille b) kaikille muille (26-27)?
7. • Mitä Jeesus tahtoo sanoa tänään juuri meille vertauksellaan viikunapuusta (28-29)?
8. • Liberaaliteologit väittävät, että Jeesus erehtyi ennustaessaan paluunsa ajan (30). Mitä mieltä olette heidän väitteestään? (Mitä seurauksia siitä on kristilliselle uskolle, jos Jeesus osoittautuu erehtyväiseksi?)
 - Mitä jae 30 voisi tarkoittaa?
9. • Mitä Jumalan sana merkitsee lopun aikojen uskoville (31)?
 - Mitä Jumalan sana merkitsee sinulle henkilökohtaisesti tänä päivänä?
10. • Miksi Jeesuksen tulon päivämäärän pitää olla loppuun asti salaisuus (32)?

22. RAKKAUS EI KOSKAAN KATOAA Mark. 14:1-9

Aluksi: Vetäjä referoi piirin alussa Luuk. 10:38-42, Joh. 11 ja Joh. 12:1-11. Tekstimme nainen on siis Betanian Maria. (Luuk. 7:36-50:ssa kuvattu syntinen nainen on eri henkilö.) Martan, Marian ja Lasaruksen vanhemmat olivat ilmeisesti jo kuolleet. He olivat ehkä jättäneet tyttärilleen rahaa kapioihin tai vaihtoehtoisesti vanhuuden varaksi. Jeesuksen maanpäällisen elämän viimeinen viikko on juuri alkamassa.

1. • Millaisen lahjan sinä tahtoisit antaa rakastamallesi ihmiselle, jos tietäisit hänen pian kuolevan?
 - Jeesus mainitsee tässä yhteydessä omat hautajaisensa (8). Luuletko, että Maria - toisin kuin opetuslapset - tajusi hänen kuolevan kohta? Perustele mielipiteesi.
2. • Nardusöljy maksoi miehen vuosipalkan verran rahaa, ja sitä käytettiin yleensä vain tipoittain. Paljonko nardusöljypullon hinnaksi tulisi, jos se muutetaan Suomen rahaksi?
 - Paljonko aikaa kuluu tuollaisen summan säästämiseen?
 - Mitä Maria ajatteli kapiostaan tai vanhuudenvarastaan käyttäessään perintönsä nardusvoiteeseen?
3. • Miksi Maria kaatoi koko pullon sisällön Jeesuksen päähän - eikö vähempikin olisi riittänyt?
 - Sanat "Messias" ja "Kristus" tarkoittavat suomeksi "voideltua". Juutalaisten kuninkaas oli voideltu uransa alussa - miksi Jeesus voideltiin vasta ennen hautaustaan?
4. • Maria oli käyttänyt säästönsä narduspulloon. Mikä läsnäolijoiden kritiikissä tuntui hänestä ehkä kaikkein pahimmalta (4-5)?
 - Mieti, mitä kaupungin köyhät olisivat miehen vuosipalkalla saaneet?
5. • Mikä ilahdutti ehkä eniten Mariaa Jeesuksen sanoissa, joilla tämä häntä puolusti (6-9)?
 - Mieti, voiko Jeesus sanoa sinusta samoin kuin Mariasta: "Hän teki, minkä voi" (8).
 - Mitä sinä voisit tästä lähtien tehdä Jeesuksen hyväksi?
6. • Miten Marian teko tekstissämme ja Jeesuksen teko ristillä (eli evankeliumi) muistuttavat toisiaan (9)?
 - Kumpi oli mielestäsi suurempaa "haaskausta", sekö että Maria vuodatti nardusöljyn Jeesuksen tähden, vai sekö, että Jeesus vuodatti verensä Marian tähden?
7. • Mikä Marian teossa oli niin erikoista, että se tullaan muistamaan aina ja iankaikkisesti (9)?
 - Millaisen muiston sinä tahtoisit jättää jälkeesi (9)?
8. • Mitä Maria ehkä vuosia myöhemmin ajatteli rahoista, jotka oli tuona päivänä "haaskannut" Jeesukseen?
 - Miten Maria oli oppinut rakastamaan Jeesusta noin paljon?
 - Miten me voisimme oppia rakastamaan Jeesusta, kuten Maria rakasti?

Ilosanoma: Maria oli oppinut tuntemaan Jeesuksen rakkauden kuunnellessaan häntä. Siksi hän myös osasi palvella Jeesusta oikeaan aikaan. Maria uskoi ensiksi evankeliumiin, ja nimenomaan tämä usko synnytti hänessä halun uhrata kaikkensa Jeesuksen tähden. Ja niinpä juuri Marian ansiosta Jeesus tuoksui viimeisinä päivinä nardukselta missä hyvänsä hän liikkui.

23. FARSSI NIMELTÄ JEESUKSEN OIKEUDENKÄYNTI Mark. 15:1-15

Aluksi: Tämän tekstin voi tehdä myös parityönä. Kukin pari käsittelee yksi tai kaksi henkilöä piirin aikana ja lopuksi kaikki kertovat toisilleen oivalluksensa. Jos piiri pidetään normaalilla tavalla, on kysymyksiä karsittava, tai näiden kysymysten käsittelyyn on käytettävä kaksi kokoontumiskertaa.

1. PONTIUS PILATUS oli Juudean maaherrana vuosina 26-36 jKr. Hän oli siis roomalaisen miehitysvallan ylin edustaja ja vastuussa teoistaan keisari Tiberiukselle. Pilatus ei missään nimessä tahtonut, että keisarin korviin kantautuisi juttuja juutalaisten vallankumoushankkeista. Kuolemantuomion julistaminen tai epääminen kuului yksin maaherralle. Jakeet 1-15.
 - Millaisen vaikutelman tämä teksti antaa Pilatuksen luonteesta? (Millainen oli esimerkiksi hänen arvomaailmansa?)
 - Mitä ajattelisit tuomarista, joka kysyisi oikeudenkäynnissä jakeissa 12 ja 14 mainitut kysymykset?
 - Miksi Pilatus ei käyttänyt sitä valtaa, mikä hänellä oli, vaan antoi muiden päättää puolestaan?
 - Mitä luulet Pilatuksen ajatelleen Jeesuksesta syvällä sydämessään? (Miksi Pilatus nimitti Jeesusta juutalaisten kuninkaaksi kaksi kertaa, jakeissa 9 ja 12?)
 - Vertaa toisiinsa noita kahta miestä, jotka seisovat oikeussalissa vastakkain tuona aamuna: roomalaisten maaherraa ja juutalaisten kuningasta. Mikä on suurin ero heidän välillään?
 - Kuka ratkaisi Jeesuksen oikeudenkäynnin lopputuloksen?
 - Miltä Pilatuksesta ehkä tuntui luovuttaa Jeesus ruoskittavaksi ja ristiinnaulittavaksi (15)?
 - Miten Pilatus koetti ehkä puolustella käytöstään omantuntonsa edessä?
 - Jos sinä olisit ollut Pilatuksen asemassa tuona aamuna, miten olisit toiminut?
2. BARABBAS oli poliittisen kapinan johtaja ja murhamies. Hänen nimensä merkitsee yksinkertaisesti vain "isän poika". Jakeet 6-15.
 - Miettikää yhdessä, millaista Barabbaan lapsuus, nuoruus ja miehuusvuodet olivat olleet. Mikä oli ehkä tehnyt tästä miehestä vallankumouksellisen ja murhaajan?
 - Mitä mieltä olet: olisiko sinusta itsestäsi joissakin olosuhteissa voinut tulla murhaaja? Miksi, miksi ei?
 - Millaiset ajatukset ehkä pyörivät Barabbaan mielessä hänen odottaessaan, milloin kuolemantuomio pantaisiin täytäntöön? (Katuiko hän jotakin?)
 - Luuletteko, että Barabbas meni katsomaan sen miehen kuolemaa, joka oli naulittu ristille ikään kuin hänen sijastaan?
 - Missä mielessä me jokainen olemme Barabbaan asemassa suhteessamme Jeesukseen?
3. YLIPAPPEJA oli yleensä vain yksi, mutta tässä tapauksessa heitä oli kaksi: Kaifas, varsinainen ylipappi vuosina 18-36 jKr. ja hänen appensa Annas, joka oli ollut tässä virassa vuosina 6-15, ja joka vieläkin käytti vaikutusvaltaansa vävynsä kautta. Jakeet 1-15.
 - Mikä oli ylipappien elämäntehtävä heidän omasta mielestään?
 - Miksi ylipapit kadehtivat Jeesusta?
 - Miksi ylipapit eivät tajunneet omia motiivejaan?
 - Kumman teko oli mielestänne moraalisesti tuomittavampi: ylipappien oikeusmurha vai Barabbaan murhateot kapinan aikana?
 - Miten on mahdollista, että syvästi uskonnollisesta ihmisestä voi joskus tulla ase Paholaisen käteen?
 - Mieti, muistutatko ehkä ylipappeja jossain suhteessa. Missä?
4. KANSANJOUKKO oli edellisenä sunnuntaina huutanut Jeesukselle hoosiannaa. Nyt se huusi: Ristiinnaulitse! Varmasti tässä joukossa oli mukana montakin ihmistä, jotka olivat henkilökohtaisesti saaneet apua Jeesukselta. Jakeet 8-15.
 - Miksi kansanjoukko halusi vaarallista murhamiestä vapaalle jalalle?
 - Miten on mahdollista, että kansa antoi yllyttää itsensä hyvän tekijäänsä vastaan? (Miksi yksikään ihminen ei korottanut ääntään Jeesuksen puolesta ja oikeusmurhaa vastaan tässä tilanteessa?)
 - Mitä sinä olisit tehnyt, jos olisit ollut kansanjoukon seassa tuona aamuna?
 - Voisiko tällaista tapahtua meidän maassamme tänä päivänä? Perustele vastauksesi.
 - Mitä tämä teksti opettaa meille demokratian hyvistä ja huonoista puolista?
5. JEESUS sanoo yhden ainoan lyhyen repliikin koko oikeudenkäyntinsä aikana (2). Muuten hän on hiljaa. Jakeet 1-15.
 - Tähän asti Jeesus on kieltäytynyt käyttämästä itsestään muuta titteliä kuin Ihmisen Poika. Miksi

hän tässä tilanteessa myöntääkin olevansa juutalaisten kuningas (2)?

- Miksi Jeesus ei puolusta itseään?
- Vertaa Jeesusta ja kaikkia muita tässä tekstissä esiintyviä ihmisiä. Mitä eroja löydät heidän väliltään? (Mikä tekee Jeesuksesta niin ihailtavan henkilön nimenomaan tässä tilanteessa?)
- Mitä Jeesus ehkä ajatteli ympärillään olevista ihmisistä?
- Kuka ratkaisi Jeesuksen oikeudenkäynnin: Pilatus, Jumala vai Saatana?

24. USKOMATON YLÖSNOUSEMUS Mark. 16:1-14

Aluksi: Vanhan perimätiedon mukaan Markus oli Pietarin tulkki, ja Markuksen evankeliumi on Jeesuksen elämä Pietarin silmillä nähtynä. Yksi tämän evankeliumin teemoista on opetuslasten epäusko. Vaikka Jeesus oli ennustanut oman kuolemansa ja ylösnousemuksensa, opetuslapset eivät silti uskoneet sitä mahdolliseksi. Huomatkaa, että Jeesuksen ruumis oli perjantaina jo kertaalleen voideltu.

- Miksi Galilean naiset läksivät itsepäisesti haudalle, vaikka tiesivät kiven ja roomalaisten vartiosotilaiden (Matteuksen mukaan) estävän sinne pääsyn (1-3)?
- Naiset olivat nähneet Jeesuksen pahoinpidellyn ruumiin voitelun jo kahta päivää aikaisemmin. Miksi he olisivat halunneet voidella sen vielä kerran?
 - Luuletko, että sinä olisit vastaavassa tilanteessa tahtonut nähdä rakkaasi ruumiin ja koskea siihen?
 - Vain Johannes oli nähnyt Jeesuksen kuoleman. Muut opetuslapset eivät halunneet nähdä Jeesuksen ruumista lainkaan. Miksi eivät? (Onko mielestänne tässä eroa miesten ja naisten suhtautumistavan välillä; jos on niin minkälaista?)
- Jos naiset olisivat uskoneet ylösnousemukseen Jeesuksen ennustusten perusteella, niin miten he olisivat toimineet pääsiäisaamuna?
- Mitä naiset ajattelivat kuullessaan enkelin sanat (6)?
 - Enkelin sanoista huolimatta naisia kuitenkin pelotti niin paljon, etteivät he uskaltaneet kertoa kenellekään ylösnousemuksesta (8)? Mikä heitä pelotti niin paljon?
- Miksi Jeesus valitsi naiset ensimmäisiksi ylösnousemuksensa todistajiksi, vaikka heitä ei tuohon aikaan huolitettu oikeusistuimiin todistajiksi (7,10)?
- Miten ja milloin usko Jeesuksen ylösnousemukseen syntyi näiden naisten sydämeen?
- Mikä asia sinun elämässäsi tuntuu yhtä mahdottomalta kuin kuolleen henkiin herääminen? (Voit vastata hiljaa mielessäsi.)
 - Mitä vastaisit, jos Jeesus moittisi sinun uskoasi jakeessa 14 kuvatulla tavalla?
- Mikä ero on ruumiin ylösnousemuksella (jota opettaa vain kristinusko) ja sielun kuolemattomuudella (johon uskoo monikin uskonto)?
- Jos ruumiin ylösnousemusta ei olisi, mitä annettavaa kristinuskolla olisi ihmiskunnalle?
 - Kuvitelkaapa ihmistä, joka uskoo kaikki muut kristinuskon opinkohdat, paitsi ei ruumiin ylösnousemusta. Miksi häntä ei kuitenkaan voi kutsua kristityksi?
- Pietari oli kieltänyt Herransa kahta päivää aiemmin. Mitä Jeesuksen erityisterveiset hänelle merkitsivät (7)?
 - Kuvittele, että olisit langennut suureen syntiin. Mitä ajattelisit, jos kuulisit Jeesukselta pian sen jälkeen sellaisia terveisiä, että hän tahtoo sinut tavata?